

NO HARM -kierrätyspiste

22

NO HARM -kierrätyspiste esittelee käytössä toimivaksi testattuja asiakas- ja potilasturvallisuuden työkaluja. Nappaa tästä työkalu, idea tai toimintamalli oman organisaatiosi asiakas- ja potilasturvallisuustyöhön.

Kierrätyspiste on avoin kaikille, joilla on hyviä kokemuksia asiakas- ja potilasturvallisuusmenettelyistä ja jotka haluavat laittaa hyvän kiertoon. Lähetä vinkit NO HARM -lehden toimituskunnalle!

Turvallisuuden happotesti

Turvallisuutta voidaan havainnoida monella eri tavalla. Yksi tapa ottaa turvallisuusasioita puheeksi on ns. turvallisuuden happotesti, joka on helppo toteuttaa. Siinä käydään henkilökunnan kanssa säännöllisesti läpi seuraavat asiat:

- Mikä on todennäköinen seuraava vakava vaaratilanne organisaatiossasi/yksikössäsi?
- Mistä tiedät sen?
- Mitä teet estääksesi sen?
- Mistä tiedät, että toimit siten, että tapahtuma olisi estettävissä tekemiesi toimenpiteiden pohjalta?

Näin saadaan esiin hyviä vinkkejä ja pieniäkin edistettäviä asioita. Tämä myös osallistaa henkilökuntaa turvallisuuden edistämiseen, jolloin yhteiseen tavoitteeseen pääseminen on varmempaa. ○

Lisätietoja:

Laatujohtaja Mari Plukka,
Pohjanmaan hyvinvointialue,
mari.plukka@ovph.fi

Insuliinin merkittäviä yliannostuksia voidaan ehkäistä oikeilla toimintatavoilla

Insuliinin merkittävä yliannos (yli 10-kertainen) on aina estettävissä oleva vaaratapahtuma, joka voidaan estää näillä varotoimilla:

- Insuliinimääräykseen tulisi kirjata "yksikkö" kokonaan auki eikä käyttää lyhennettä.
- Lyhyt- ja pitkävaikutteiset insuliinit säilytetään selvästi erillään ja myös asiakaskohtaisten insuliinien säilyttämiseen kiinnitetään huomiota.
- Insuliini tulisi aina annostella suoraan kaupallisilla insuliinikynillä. Jos insuliinikynää ei ole saatavilla tai valmistetaan infuusio, käytetään insuliiniruiskua.

Insuliinihoidon turvallisuutta lisäävät myös yksikön sisäinen kommunikaatio, selkeä työnjako verensokerimittausten ja insuliinin annossa sekä hyvä perehdytys diabeteksen perushoittoon. ○

Lisätietoja:

Jenni Isotalo, lääkitysturvallisuuskoordinaattori,
Pohjanmaan hyvinvointialue,
jenni.isotalo@ovph.fi

Potilas- ja asiakasturvallisuuden tilannekuva ja seurantamenettelyt: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163632/VNTEAS_2021_68.pdf?sequence=1&isAllowed=y

NHS: Recommendations from National Patient Safety Agency alerts that remain relevant to the Never Events list 2018: <https://www.england.nhs.uk/wp-content/uploads/2020/11/Recommendations-from-NPSA-alerts-that-remain-relevant-to-NEs-FINAL.pdf>

Opas laiteosaamisen varmistamiseen

Moniammatillisen ja -alaisen työryhmän valmisteluna "Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamiseen varmistamiseen" esiteltiin sosiaali- ja terveysministeriössä keväällä 2022.

Oppaan tavoitteena on määritellä kansalliset kriteerit laiteturvallisuuden osaamisen varmistamiseen ja se sisältää työkaluja varmistamisen vaatimusten määrittelyyn riskiarvioinnin perusteella. Opasta voidaan hyödyntää hyvinvointialueiden valmistelutyössä.

Potilas- ja asiakasturvallisuusstrategia 2017-2021 nosti esiin laiteturvallisuuden tärkeänä osana turvallista hoitoa, hoivaa ja palvelua. Strategian toimeenpanosuunnitelman mukaan terveydenhuollon laitteiden turvallisen käytön varmistamiseksi tarvitaan kansallisesti määritellyt kriteerit. ○

Lisätietoja:

Merja Jutila, potilasturvallisuuskoordinaattori,
Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus,
merja.jutila@ovph.fi

Turvallisuuskulttuurin liikennevalot - Opitaan onnistumisista

Turvallisuuden parantaminen tulee nähdä muunakin kuin vain virheiden tai vaarojen välttämisenä tai yrityksenä kontrolloida vaaroja. Turvallisuutta voidaan parantaa ottamalla oppia siitä, miten on selvitty hankalissa olosuhteissa.

Vaaratapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden seuranta antaa tärkeää tietoa turvallisuutta uhkaavista tilanteista ja siitä, miten turvallisuutta kannattaa kehittää.

Organisaation turvallisuuskulttuurin tasoa voi arvioida liikennevalomallin mukaisesti. Eli mitä enemmän organisaatiossa tai yksikössä ennakoim-

malla varaudutaan vaihteleviin tilanteisiin, sitä paremmin turvallisuutta voidaan ylläpitää.

Turvallisuus = virheiden/vaarojen vähäisyys

→ Poistetaan yksilön virheitä ja toimintahäiriöitä.

Turvallisuus = vaarojen kontrollointia

→ Poistetaan tai pienennetään vaarojen todennäköisyyttä.

Turvallisuus = kykyä onnistua vaihtelevissa olosuhteissa

Monitoroidaan turvallisuutta ja reagoidaan ajoissa signaaleihin! ○

Lisätietoja: Laatujohtaja Mari Plukka, Pohjanmaan hyvinvointialue, mari.plukka@ovph.fi